

ERIÄVÄ MIELIPIDE

KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS / VALTUUSTON PÄÄTÖS

Asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnan rahoittamiseksi on välttämätöntä, että kukin osakas myöntää yhtiölle omistussuuttaan vastaavan omavelkaisen takauksen, koska yhtiöllä ei ole ulkopuolisten rahoittajien näkökulmasta vakuusarvoista varallisuutta. Koska lopullinen kokonaislainamäärä saattaa hieman kasvaa alustavista laskelmista, on tarkoituksenmukaista, että kaupungin omavelkainen takaus myönnetään enimmillään **1,1 milj. euron suuruisena**, kuitenkin niin, ettei Kauniaisten kaupungin omavelkainen takaus koskaan ylitä kaupungin omistusprosentin (tällä hetkellä 0,5 %) mukaista osuutta yhtiön kokonaislainamäärästä tai yksittäisistä lainoista. Tämän mukaisesti uusien osakkaiden tulee myöntää omistussuuttaan vastaavan takauksen, missä yhteydessä tapahtuu muiden osakkaiden takausosuuksien tarkistaminen.

Kaupungin myönnettäväksi esitettävä takaus ei vaaranna sen kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Takaukseen ei myöskään sisälly kuntalaissa tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä. **Kaupungin edut turvataan** seuraavassa esitetyillä **ehdoilla**.

Takaus myönnetään enintään 31.12.2028 saakka. **Takauksesta ei peritä vastavakuutta**, ellei yhtiön omistus pohja muuttuisi siten, että yli puolet sen osakkeista siirtyisi uudelle omistajalle, tai sen toiminnan tarkoitus (tuottaa omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja) käynnissä olevan palvelurakennemuutoksen seurauksena muuttuisi

KV päättää mm.

a) myöntää Oy Apotti Ab:lle asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintaa varten enintään **1,1 milj. euron määräinen** Kauniaisten kaupungin omavelkainen takaus osana yhtiön yhteensä n. 202 milj. euron suuruista rahoitusjärjestelyä, yhtiön järjestelmähankintaa varten nostamien lainojen ja niiden korkojen, viivästyskorkojen sekä mahdollisten perimiskulujen kattamiseksi. Takauksen voimassaoloaika on rajoitettu enintään 31.12.2028 saakka;

c) että Kauniaisten kaupunki pidättää oikeuden vaatia **vastavakuuksia siinä tilanteessa**, että yhtiön omistus pohja muuttuu siten, että yli puolet sen osakkeista siirtyy uudelle omistajalle, tai sen toiminnan tarkoitus (tuottaa omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja) käynnissä olevan palvelurakennemuutoksen seurauksena muuttuu;

LAINSÄÄNNÖS

Kuntalain 129,1 §:n mukaan ”Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.”

Säännös sisältää 3 edellytystä/periaatetta, joiden **kaikkien** tulee täytyä

1. Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä.
KH esitys: Kaupungin myönnettäväksi esitettävä takaus ei vaaranna sen kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä.
2. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski.
KH esitys: Takaukseen ei myöskään sisälly kuntalaissa tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä.
3. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla **vastavakuuksilla**.
KH esitys: Kaupungin edut turvataan seuraavassa esitetyillä **ehdoilla**.

ESITYKSEN / PÄÄTÖKSEN PUUTTEET

Vastavakuus

Kohta 3 edellyttää ”riittävän kattavaa vastavakuutta”. KH esityksessä ei ole todettu otettavan vastavakuutta, vaikka vastavakuuden edellyttäminen on kuntalain 129 §:n mukainen yksi takauksen antamisen ehdottomista edellytyksistä.

KH päätösesityksen mukainen ehtojen asettaminen ei ole vakuus. Myöskään päätöskohdan c) mukainen mahdollinen myöhempi omistuspohjan muutoksen johdosta syntyvä mahdollinen vastavakuuden pidätysoikeus ei täytä lain mukaista vastavakuutta takauksen antamishetkellä.

Takauksen määrä

Apotti-päätöksestä on valitettu markkinaoikeuteen. Markkinaoikeus ei ole sallinut hankinnan täytäntöönpanoa, joten hanke on tältä osin ns. jäissä. Asian valituskäsittely voi viedä pahimmassa tapauksessa mahdollisesti jopa vuosia. Tarvetta 1.1 M€:n takaukselle ei siten ole, vaan tarvittava määrä on huomattavasti pienempi. Tarvittavan rahoituksen ja takauksen määrä tulee selvittää nykyisessä tilanteessa.

HALLITUKSEN ESITYS JA OIKEUSKIRJALLISUUS VASTAVAKUUDESTA (Liite)

- Kysymys momentissa mainittujen (kaikkien) edellytysten täyttymisestä (HE s. 230)
- Kysymyksessä lainan ja takauksen antamisen periaatteista (monikko) ja säännös koskee kaikenlaista lainan- ja vakuuksienantoa (Harjula - Prättälä: Kuntalaki s. 860)

KUNTALIITON NÄKEMYS VASTAVAKUUTEEN

- johtava lakimies Pirkka-Petri Lebedeff : vastavakuusvaatimus ehdoton (pn 14.12)
- lakimies Ida Sulin: säännös velvoittaa vastavakuuden hankkimiseen (liite)

PÄÄTÖKSEN MUUTOSEHDOTUS

Asia tulee palauttaa uudelleen valmisteltavaksi vastavakuuden sekä takauksen määrän osalta

Taisto Miettinen

LIITTEET

- hallituksen esitys HE 268/2014 s. 230
- oikeuskirjallisuus (Harjula – Prättälä: Kuntalaki, Tausta ja tulkinnat 2015 s. 860)
- kuntaliiton lakimiehen mail

129 §. Lainan taikka takauksen tai muun vakuuden antaminen. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, millä edellytyksillä kunta voi myöntää lainaa, takauksia tai muita vakuuksia toisen velasta tai muusta sitoumuksesta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saisi vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saisi myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos niihin sisältyisi merkittäviä taloudellisia riskejä. Merkittävänä taloudellisena riskinä voitaisiin pitää esimerkiksi tilannetta, jossa takausvastuun realisoituminen vaarantaisi kunnan koko toiminnan tai vastaisi suuruudeltaan muutoin huomattavaa osaa kunnan talousarviosta. Momentissa mainittujen edellytysten täyttyminen tulisi arvioida jokaisen toimenpiteen osalta erikseen. Momentissa tuotaisiin esiin myös, että toimenpiteitä tehtäessä kunnan edut tulisi turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Tällä tarkoitettaisiin sitä, ettei vaadittavien vastavakuuksien tarvitsisi kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan kunnan riskien hallinnan näkökulmasta riittävän osan. Riskin todennäköisyys ja laajuus vaikuttavat yleisesti takauksen antamisen edellytyksiin sekä takauksen hintaan.

heeseen liittyvällä perusteella hylätä täytäntöönpanon kieltämistä koskevaa hakemusta. KHO kumosi hallinto-oikeuden valituksenalaisen päätöksen ja, ottamatta asiaa täytäntöönpanokiellon edellytysten osalta ensiasteena ratkaistavakseen, palautti hakemuksen hallinto-oikeudelle uudelleen käsiteltäväksi. Äänestys 3–2. Ks. myös KHO 2010:29 ja KHO 2010:30.

129 §

2. LAINAN, TAKAUKSEN JA MUUN VAKUUDEN ANTAMISEN RAJOITUKSET

2.1. Lainan ja vakuuden myöntämisen periaatteet (1 mom.). Laissa säädetään lainan sekä takauksen ja muun vakuuden antamisen periaatteista, jotka vastaavat vakiintunutta kansallista oikeuskäytäntöä:

1. ■ Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä.
2. ■ Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos niihin sisältyy merkittäviä taloudellisia riskejä. Merkittävänä taloudellisena riskinä voidaan pitää esimerkiksi tilannetta, jossa takausvastuun realisoituminen vaarantaa kunnan koko toiminnan tai vastaa suuruudeltaan muutoin huomattavaa osaa kunnan talousarviosta.
3. ■ Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Vaadittavien vastavakuuksien ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan riittää, että ne kattavat kunnan riskien hallinnan näkökulmasta riittävän osan.

Säännös koskee kaikenlaista lainan- ja vakuuksienantoa riippumatta siitä, toimiiko tuen saaja markkinoilla kilpailutilanteessa vai ei. Säännös ei myöskään vapauta ottamasta huomioon EU:n valtioneuvoston säätelyä silloin kun tuetaan markkinoilla kilpailutilanteessa toimivaa yritystä tai muuta tahoa. Esimerkiksi lainanantoon voi sisältyä tukea, jonka soveltuvuus EU-säätelyyn on arvioitava vaikkei lainanantoa ole tarkemmin säännelty pykälän seuraavissa momenteissa samalla tavoin kuin takausta ja muita vakuuksia.

Takaus - kuntalaki

1 viesti

Sulin Ida <Ida.Sulin@kuntaliitto.fi>
Vast. ott.: Taisto Miettinen

14. joulukuuta 2015 klo 12.27

Hei,

Säännös velvoittaa vastavakuutuksen hankkimiseen, riippumatta tuen saajan asema. Vaadittavien vastavakuuksien ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan riittää, että ne kattavat kunnan riskien hallinnan näkökulmasta riittävän osan.

Terveisin,

Ida Sulin
lakimies | jurist
Lakiasiat | Juridik
Suomen Kuntaliitto ry | Finlands Kommunförbund rf
Toinen linja 14, 00530 Helsinki, Finland
+358 9 771 2467, +358 50 563 3023
Ida.Sulin@kuntaliitto.fi
www.kunnat.net | www.kommunema.net

 Kuntaliitto
Kommunförbundet